

Відновлення

Регіони об'єдналися,
щоб відбудувати Херсонщину

▶ СТОР. 4

Постаті

Боровся за те,
що сьогодні
захищає
правнук

▶ СТОР. 6

Характер

Руслан
КОНДРАТЮК:
Не міг сидіти
і чекати, коли
біда постукає в мої двері

▶ СТОР. 7

У НОМЕР:

15 липня —
День Української
Державності

Пленарне засідання
14 липня

Це передбачає ухвалений в цілому законопроект про внесення змін до статті 73 Кодексу законів про працю України (№ 9431).

Мета цієї президентської законодавчої ініціативи — відмова від святкування Різдва Христового 7 січня та інших релігійних свят за юліанським календарем як проявом російської спадщини, а також встановлення нових дат святкових днів, робота в які не проводиться, що пов'язані з релігійними святами.

▶ СТОР. 3

Дію
«зернового коридору»
слід продовжити

«Зерновий коридор» у Чорному морі має й надалі працювати. На цьому під час телефонної розмови наголосили Президенти України Володимир Зеленський та Південно-Африканської Республіки Сіріл Рамафоса. Володимир Зеленський також запросив ПАР приєднатися до української гуманітарної ініціативи «Зерно з України».

▶ СТОР. 5

Європарламент
обіцяє — снаряди
будуть вчасно

Європейський парламент ухвалив плани щодо збільшення виробництва в ЄС снарядів та ракет. Це рішення допоможе подолати поточний дефіцит задля надання Україні обіцяного мільйона снарядів калібру 155 мм за 12 місяців. Акт на підтримку виробництва боєприпасів (ASAP) має на меті прискорити постачання боєприпасів і ракет в Україну та допомогти державам-членам поповнити свої арсенали. Впроваджуючи цільові заходи, включно з фінансуванням у розмірі 500 мільйонів євро, ASAP має на меті збільшити виробничі потужності ЄС для розв'язання проблеми поточної нестачі оборонної продукції, зокрема артилерійських боєприпасів, ракет та їхніх компонентів, йдеться у повідомленні на сайті Європарламенту.

Декларація про державний суверенітет — предтеча незалежності України

16 липня 1990 року відбулася знакова історична подія — Верховна Рада ухвалила Декларацію про державний суверенітет України!

Й одразу ж після цього парламент конституційною більшістю постановив вважати 16 липня Днем незалежності України: «Зважаючи на волю українського народу та його одвічне прагнення до незалежності, підтверджуючи історичну вагомість прийняття Декларації про державний суверенітет України, Верховна Рада постановляє: вважати 16 липня Днем проголошення незалежності України і щорічно відзначати його як державне свято».

16 липня 1990 року. Народні депутати від Народної ради Левко Горохівський, Олесь Шевченко, Левко Лук'яненко, Степан Хмара, Михайло Горинь, Богдан Ребрик, Ірина Калинець, В'ячеслав Чорновіл, Богдан Горинь, Генріх Алтунян після голосування за прийняття Декларації про суверенітет.

Обкладинка Першого видання Декларації про Державний суверенітет України з автографами учасників прийняття декларації.

Фото з архіву Михайла ШУЛЯКА.

Тож через рік, 16 липня 1991 року, під час урочистих зборів з нагоди Дня незалежності України, тодішній Голова Верховної Ради Леонід Кравчук зазначав: «Уперше в своїй історії ми зібралися для відзначення свята Незалежності. Йшли ми до цього дня важко, йшли за покликком серця, за голосом громадянського сумління і національного обов'язку, з великою і святою вірою у свій народ, в його право на свободу і незалежність. І цей день настав — 16 липня 1990 року Верховною Радою була прийнята Декларація про державний суверенітет».

▶ СТОР. 2—3

ПОДІЯ

Птахи нагадують про загиблих від ракетного удару

На площі Перемоги у Вінниці, де рік тому загинули мирні люди від ракетного обстрілу рашистів, встановили стелу пам'яті. 29 білих птахів, що здіймаються в небо, символізують душі загиблих у сонячний липневий день. Це була ініціатива рідних. Вони обрали знак, створений на конкурсній основі. Кошти на його спорудження і облаштування площі виділила міська рада.

▶ СТОР. 4

ВРОЖАЙ

Жнива пробуксовують через дощі

В Україні вже зібрано понад два мільйони тонн ранніх зернових та зернобобових — з майже 650 тис. га (6% площ). За оперативною інформацією Мінагрополітики, середня віддача гектара — 33,5 центнера. Урожайність пшениці та ячменю ще вища — 36,8 та 37,2 ц/га відповідно. Ячмінь у масштабах країни вперше на чверті площ (352,4 тис. га) — намолочено 1,3 млн тонн. Зокрема, понад 440 тис. тонн на Одещині (з 57% площ, за урожайності 32 ц/га), 140 тис. тонн на Кіровоградщині (з 31%, 45 ц/га), 61 тис. тонн на Дніпропетровщині (з 9%, 42,1 ц/га). Пшениці з 212 тис. га

(5% посівів) зібрано майже 880 тис. тонн: найбільше — 305 тис. тонн — на Миколаївщині (з 23%, 36,2 ц/га). На Одещині комбайни здолали практично третину пшеничних ланів — отримано 270 тис. тонн зерна, у середньому по 31,5 ц/га. А на Полтавщині та Рівненщині перші десятки тисяч обмолочених гектарів обнадіюють хліборобів високою віддачею — майже 55 ц/га.

На жаль, рясні дощі стримують темпи робіт. Через сильний вітер, зливи, град на окремих незібраних ланах можливе вилягання посівів озимих культур, дізналася наш оглядач Галина КВІТКА.

КОРОТКО

■ На Полтавщині, згідно з урядовою Програмою відновлення України, втілюватимуть у життя 13 масштабних будівельних проєктів на 643,7 млн грн. Їх реалізацію планують завершити наступного року, **повідомляє наш власкор Василь НЕІЖМАК**.

■ У Хмельницькій громаді випускники, які набрали за мультитестом тест 200 балів, отримають з міського бюджету п'ять тисяч гривень. Тож стипендіатами стануть 27 випускників. А двоє «заробили» по 10 тисяч гривень, оскільки загалом мають 400 балів, **розповідає наш власкор Ірина КОЗАК**.

■ На Сумщині підприємства надавачі комунальних послуг стурбовані зростанням боргових зобов'язань клієнтів. Зокрема, компанії «Суми-теплоенерго», яка опалює та постачає гарячу воду до двох третин житлових багатопверховок обласного центру, за останній рік заборговано 190 млн грн, **інформує наш власкор Володимир ЧЕРНОВ**.

Руслан Стефанчук зустрівся із заступником Міністра закордонних справ Республіки Індія

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук зустрівся сьогодні у Парламенті із заступником Міністра закордонних справ Республіки Індія Сан-Джасем Вермою (на знімку).

«Україна зацікавлена у залученні Індії до кола країн, які глибоко розуміють характер агресії з боку РФ і готові бути контрибуторами відновлення миру на основі поваги до непокитних норм і принципів непорушності державних кордонів», — зауважив Руслан Стефанчук під час розмови.

Він також подякував за гуманітарну допомогу, яку Уряд Індії та індійський бізнес надають Україні.

Окрім того, співрозмовники обговорили участь України у парламентському вимірі G20 та роль Індії у цьому процесі, враховуючи її головування у Групі двадцяти.

Не оминули учасники зустрічі й питання формули ми-

ру Президента Володимира Зеленського. Голова Верховної Ради України закликав Індію приєднатися до цієї ініціативи як у повній мірі,

так і за окремими напрямами.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.
Фото: rada.gov.ua.

Спікер Парламенту України провів розмову з Головою Палати представників Генеральної Асамблеї Уругваю

Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук вперше в історії по лінії інституцій провів розмову у форматі відеоконференції з Головою Палати представників Генеральної Асамблеї Уругваю Себастьяном Андухаром (на знімку).

Спікер Парламенту України поінформував уругвайського колегу про безпекову ситуацію в Україні, зокрема, про жахливі злочини, до яких вдається росія: щоденні ракетні обстріли мирних міст та критичної інфраструктури, викрадення українських дітей, підрив Каховської ГЕС.

Тож Руслан Стефанчук закликав Парламент Уругваю прийняти відповідні рішення з метою засудження дій РФ.

Також сторони обговорили ряд важливих для України політичних питань, серед яких: створення спеціального трибуналу для розслідування злочинів проти України; розробка міжнародного компенсаційного механізму для відшкодування завданих росією збитків тощо.

Окремо співрозмовники зупинилися на реалізації формули миру Президента України Володимира Зеленського.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.
Фото: rada.gov.ua.

Декларація про державний суверенітет —

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Так, на той час УРСР ще залишалася у складі радянського союзу, проте декларація чітко зафіксувала верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади республіки в межах її території, визначила основи її економічної самостійності, зокрема, самостійну банківську, фінансову, митну та податкову системи, право формувати державний бюджет і мати власну грошову одиницю, а також право на власні Збройні Сили.

На той час, коли розпочиналося обговорення цього документа, мало хто міг уявити, яким він зрештою буде. Проте під час розгляду проєкту декларації, який тривав із 28 червня до 16 липня, обраний 4 березня 1990 року новий склад Верховної Ради УРСР здійснив стрімку еволюцію від народних депутатів союзної радянської республіки до парламентаріїв фактично незалежної держави. І, як наслідок, навіть представники комуністичної більшості парламенту, які на початку не приховували, що розглядають можливе ухвалення декларації як вимушений крок перед підписанням нового союзного договору, фактично підтримали документ про незалежність України.

Бо хоч ухвалений документ містив згадку про те, що принципи Декларації про державний суверенітет України використовуються для укладання союзного договору, проте вже тоді було розуміння, що це радше формальність. Особливо ж якщо врахувати, що у подальшому президенті Верховної Ради УРСР на початку обговорення основного проєкту чітко пропонувалося розглядати Україну як «суверенну державу у складі союзу з іншими республіками».

В опозиційній Народній раді, яка налічувала тільки 125 народних депутатів із 442, було розуміння, що їм не вдасться провести через парламент власний проєкт. Тому подання альтернативних пропозицій розглядалося як можливість донесення незалежницьких ідей до суспільства та вдосконалення запропонованого президенті проєкту документа. І за пів місяця дискусій їм цілком вдалося.

Загалом опозиція внесла вісім альтернативних проєктів декларації. Наприклад, народний депутат Юрій Гнаткевич назвав свій проєкт «Ухвала про державну незалежність УРСР». Він нагадав, що Україна у своїй історії двічі — у 1654 та 1922 роках — уклала договори з росією, проте нічого доброго з того не вийшло. Відтак Ю. Гнаткевич запропонував вилучити з проєкту президентії пункт про новий союзний договір та заявив, що «спочатку потрібно проголосити незалежність, самостійність української держави, а вже тоді ця держава матиме право укладати договори».

Проєкт народного депутата Степана Хмари, у якому він запропонував відновити незалежну Українську державу 1918 року, мав назву «Маніфест Незалежності». До того ж він пропонував чітко визна-

чити, що союзний договір 1922 року, який підписував створений окупаційною владою маріонетковий уряд УРСР, став наслідком військової анексії Української Народної Республіки більшовицькою росією. Виходячи з цього, С. Хмара пропонував денонсувати союзний договір 1922 року, а економічні відносини з іншими республіками здійснювати шляхом укладання прямих угод. Також він пропонував розпочати негайне творення власних Збройних Сил, органів держбезпеки, прокуратури, митної служби, незалежної фінансової системи, інституту республіканського громадянства, змінити назву держави з УРСР на Українську Республіку та підтверджував державний статус національної символіки — синьо-жовтого прапора, герба-тризуба та національного гімну «Ще не вмерла України...».

Схожої позиції дотримувався й народний депутат Володимир Шлемко, який запропонував створити парламентську комісію, яка б детально вивчила фальсифікації під час утворення союзу. «Ми повинні керуватися Четвертим універсалом 1918 року, який проголошував незалежність Української Народної Республіки», — підкреслив В. Шлемко.

Розвиваючи ці ідеї, народний депутат Іван Заєць наголосив, що включення до декларації положення про союзний договір без ухвалення нової Конституції та утвердження України як повноправного суб'єкта міжнародних відносин призведе до повторення 1922 року з усіма його негативними наслідками.

Народний депутат Левко Лук'яненко запропонував розглянути ще один проєкт декларації, у пункті першому якого зазначалося: «Українська РСР вступає до виходу зі складу СРСР». Для реалізації цього рішення він закликав невідкладно ухвалити низку законів, спрямованих на утвердження суверенітету українського народу на своїй території.

І що довше тривало бурхливе обговорення проєктів декларації, то гучнішими були заяви про неприпустимість включення до неї положення про новий союзний договір.

Попри це, тогочасний склад Верховної Ради, у якій налічувалося 380 членів компартії, ще не міг піти на пропонувані представниками Народної ради радикальні кроки. Але під час постатейного голосування пропонуваній президенті проєкт декларації зазнав величезних змін. Зокрема, було підтримано пропозицію про зміну в назві документа «УРСР» на «Україну». І, зрештою, до ухваленого конституційно більшістю (355 голосів) тексту декларації було включено фактично всі атрибути державної незалежності: державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади в межах її території, верховенство Конституції і законів України, незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах, українське громадянство, право на власні Збройні Сили, формування банківської, ценової, фінансової, митної та податкової систем, власного держбюджету та, за необхідності, своєї грошової одиниці. Документ також чітко визначав, що Україна як суб'єкт міжнародного права здійснює безпосередні зносини з іншими державами, укладає з ними договори, обмінюється дипломатичними, консульськими та торговельними представництвами. Велику частину цих положень до фінальної версії декларації було перенесено з проєкту, який вніс народний депутат Сергій Головатий. Зокрема, з його проєкту дослівно було перенесено преамбулу, розділ про громадянство та частину положень щодо територіального верховенства, Збройних Сил та інші.

Водночас із проєкту президентії поступово було вилучено усі згадки про союз, за винятком тієї, що принципи Декларації про державний суверенітет України використовуються для укладання союзного договору.

Однак вже 24 жовтня 1990 року Верховна Рада внесла зміни до Конституції УРСР, якими з Основного Закону було вилучено будь-які згадки про СРСР та про об'єднання УРСР з іншими республіками в радянський союз.

Отже, 16 липня 1990 року було ухвалено історичний документ, що похитнув радянську імперію зла та заклав основи відновлення державної незалежності України.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Фото з архіву Укрінформу.

Олена ШУЛЯК, фракція «Слуга народу»:

— Перший крок на шляху до незалежності України. Цим кроком стала Декларація про державний суверенітет, ухвалена 16 липня 1990 року.

Верховенство держави на своїй території та незалежність у міжнародних відносинах. Ми чітко визначилися з власним вектором розвитку, і понад три десятиліття він є незворотний. Саме на основі Декларації про державний суверенітет було ухвалено Акт проголошення незалежності України.

Державний суверенітет для українців більше, ніж просто слова. Сьогодні ми добре знаємо, що ніщо так не ціниться, як свобода і незалежність, територіальна цілісність, право народу обирати свій шлях інтеграції, адже дев'ять років ми змушені захищати ці цінності від ворога.

Ніколи й за жодних обставин Україна не зверне зі шляху, визначеного 33 роки тому. Україна є. Україна буде. Україна перемає!

Слава Україні! Героям слава!

Іванна КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ, голова Комітету Верховної Ради з питань інтеграції України до ЄС, фракція «ЄС»:

— Український суверенітет став початком кінця СРСР. Зараз суверенна Україна — це загроза існуючій оновленій російській імперії, яка залишається в тюрмі для десяти-

ків поневоленних народів. Водночас суверенна Україна є запорукою стабільності й миру у Європі та, без пе-

16 липня 1990 року. Мітинг біля Верховної Ради України з нагоди прийняття Декларації про державний суверенітет України.

На Сумщині для соцпрацівників закупили 88 велосипедів-трициклів. Пересуватися на них можна і за допомогою електроенергії акумуляторів. Велотранспорт придбали у межах міжнародного проекту «Програма ЄС «Міцні регіони» — спеціальна програма підтримки України». Білопільська ОТГ отримає 35 триколісних велосипедів, Липоводолинська — 27, Шосткинська — 15, а Новослобідська — 11, *повідомляє наш сумський кореспондент Володимир Чернов*

▶ КРОПИВНИЦЬКИЙ:

Зведуть завод на 750 робочих місць

Будівництво заводу з виробництва графітового концентрату на 750 робочих місць розпочнуть на території Петрівської громади у 2024 році.

Як повідомив перший заступник начальника Кіровоградської ОВА Павло Конопко, будівництво заводу — інвестиційний проект компанії BGV Group. А його реалізацію забезпечує ТОВ «Розвиток Побужжя».

«Графіт нині має дуже серйозну інвестиційну привабливість. Передусім це пов'язано зі зростанням попиту на акумуляторні батареї і для великої енергетики, і для автомобільної промисловості, — наголосив посадовець. — Графіт такого типу видобувається у Японії, Китаї та Республіці Корея. Будівництво заводу дасть нам можли-

вість бути у Європі першопрохідцями з виробництва такої концентрованої руди».

Потужності виробництва ґрунтуватимуться на технічних рішеннях всесвітньо відомого проектанта Mezzo зі Швеції.

Планується, що будівництво триватиме п'ять років.

Петро МЕЛЬНИК.

▶ ЧЕРНІВЦІ:

Регіони об'єдналися, щоб відбудувати Херсонщину

Жителі Березометської, Вашківцевої та Селятинської громад днями повернулися з Херсонщини.

Вони допомагали розбирати пошкоджені обстрілами будинки у селищі Білозерка.

«Велика подяка хлопцям і дівчатам, які врятували нашу Приозерну вулицю. Важко працювали цілий тиждень. Спасибі вам», — записали відео зі словами вдячності жителі цього селища.

Як розповів голова Чернівецької обласної ради Олексій Бойко, буковинці працювали на півдні у межах проекту «Пліч-о-пліч». Регіони України об'єдналися, щоб відбудувати 26 населених пунктів Херсонщини, які найбільше постраждали від агресії росії.

Сергій СУЛИМА.

Фото

прес-служби обласної ради.

▶ УЖГОРОД:

Запрацює школа експортера

Представили концепцію навчально-тренінгової платформи під час круглого столу в Ужгороді. Начальниця управління департаменту економічного і регіонального розвитку Закарпатської ОВА Ельвіра Лесичин повідомила, що школу планують запустити вже у жовтні.

«Взяти участь у заняттях онлайн та офлайн

зможуть і експортери-початківці, і досвідчені спеціалісти, котрі прагнуть розширити свою присутність на іноземних ринках збуту», — зазначила посадовчиня.

Учасники проекту також ознайомляться з реальними кейсами успішного експортоорієнтованого бізнесу.

«Наше основне завдан-

ня — сприяти розвитку економіки України. Якщо торік ми працювали з викликами, з якими зіткнулася наша країна, то тепер уже починаємо її відновлювати. Просування експорту — один з інструментів, який нам у цьому допоможе», — переконана регіональна координаторка ПРООН Есма Умерова.

Василь НИТКА.

▶ ПОЛТАВА:

Фестивалили, щоб не чекати понеділка...

У Лубнах влаштували масштабний фестиваль «Здоров'я Fest».

Його організаторами стали представники міської влади та українсько-швейцарського проекту «Діємо для здоров'я» за активного сприяння місцевих освітян, медиків, фізкультурників, пропагандистів здорового способу життя. Тож у парку ім. Олеся Донченка діяли зони відпочинку та медичних консультацій, а

також різні локації — навчальні, творчі, розважальні, бібліотечні, спортивні.

Присутні перевіряли стан здоров'я, отримували поради фахівців, знайомилися з правилами здорового харчування тощо. Також самі долучалися до рухливих ігор, спортивних квестів й інших активностей. Адже вони дарували кожному наснагу та позитивні емоції.

Свою майстерність і таланти продемонстрували також учасники дитячих хореографічних колективів. При цьому нікого не злякав навіть «акомпанемент» у вигляді дрібного дощу, який супроводжував дійство. Воно спонукало багатьох не чекати понеділка чи таких фестивалів, а дбати про власне здоров'я вже сьогодні.

Василь НЕЙЖМАК.

Фото з сайту

Лубенської міськради.

▶ ВІННИЦЯ:

Птахи нагадують про загиблих від ракетного удару

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Перед цим тут висадили 29 сакур. Робили це ті, хто втратив рідних людей. Напередодні річниці трагедії у Вінниці провели акцію «Янголи пам'яті». Її організував відділ молодіжної політики міської ради спільно з Міжрегіональним координаційним гуманітарним штабом. Учасники хвилиною мовчання вшанували жертв російської агресії.

«Торік на площі Перемоги було багато руйнувань, але вистояв літак,

він залишився практично непошкодженим, військова машина стала для нас символом незламності», — зазначила Юлія Мончак, керівниця відділу молодіжної політики Вінницької міськради.

Світлана Васильюк, депутат Вінницької міськради, переконана, що українців не залякати і не здолати. «Ми відстоювали і будемо відстоювати свою країну, — наголосила пані Світлана. — Перемога буде за нами!». Вона висловила співчуття

рідним тих, кого вже немає з нами, а також вдячність усім, хто долучився до акції — учням, студентам, депутатам міськради, випадковим перехожим.

Учасники акції відтворили зображення літака, що вцілів на площі Перемоги під час обстрілу 14 липня 2022 року, а присутні згадували тих 29 людей, чие життя обірвали дві ракети російських агресорів.

Віктор СКРИПНИК.

Фото з сайту Вінниця.info

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Відкрито центр для молоді

У Сумах відкрито молодіжний центр з оригінальною та промовистою назвою «235 квадратних метрів». Тут можна поспілкуватися, влаштувати семінар чи лекцію, провести тренінг та майстер-клас, фестиваль або інший культурно-масовий захід.

Центр створили у межах проекту «Підтримка прифронтових волонтерів у Сумах» за допомогою Агентства США з міжнародного розвитку та громадської організації «Простір рівних можливостей». Головна мета, яку мали організатори, — посилити роль молоді в організації життя громад. До кінця року, окрім Сум, молодіжні центри мають з'явитися ще в шести ТГ області.

Володимир ЧЕРНОВ.

Міст став надійнішим

Луцьк. Завершилися роботи з реконструкції мосту на шосе Р-14 Луцьк — Любешів — Дольськ (державний кордон з білоруссю) поблизу міста Ківерці. Це дасть змогу покращити рух транспорту цією важливою автомагістраллю.

Роботи на інженерній споруді розпочали ще в лютому 2022 року. Ліву частину мосту демонтували, тому транспорт через нього рухався в обох напрямках лише правим проїздом. Із початком повномасштабної війни ремонт довелося тимчасово зупинити. Щоб за-

безпечити тут повноцінний і безпечний рух, розібрану частину штучної споруди торік відновили в межах робіт з експлуатаційного утримання. І ось, нарешті, відкрито і оновлену праву частину мосту. Роботи на цьому важливому інфраструктурному об'єкті виконували ТзОВ «РБП Транс-мост» та ТзОВ «Луцькавтодор-Сервіс».

Микола ЯКИМЕНКО.

Раніше Хмельницький підписав угоди з Європейським банком реконструкції та розвитку на отримання безповоротних грантових коштів у 4,45 мільйона євро. За ці гроші придбають понад 40 нових тролейбусів.

Ірина КОЗАК.

Обладнання зробить освітні послуги доступнішими

Житомир. Заклади освіти Коростенської громади отримали дводіапазонні роутери від шведської благодійної місії «Вінден». Обладнання від добровольців допоможе ефективніше організувати освітній процес у північній громаді, де діти здебільшого навчаються за змішаною формою.

Окрім того, за словами начальника міського відділу освіти Алли Краснокутської, 1300 коростенських школярів наразі перебувають за кордоном і вчать дистанційно. Зазначимо, що шведська місія «Вінден» не вперше підставляє плече підтримки закладам освіти Коростенської громади. Зокрема, місяць тому дев'ять місських шкіл отримали від благодійників спортивний інвентар, канцтовари та настільні ігри для літніх таборів, а взимку місія придбала для місцевих дитсадків нові холодильники і пральні машини.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

▶ ЦИФРА

Понад

11 тис. тонн

Такі втрати риби зафіксовано внаслідок підриву російським окупантом Каховської ГЕС. Фактично було знищено всі 85 рибних господарств, розташованих нижче дамби ГЕС.

Вл. інф.

Осучаснять тролейбусний парк

Хмельницький. Французька компанія, яка стала технічним консультантом проекту модернізації громадського транспорту в обласному центрі, спільно з комунальним підприємством «Електротранс» підготує основні документи для оголошення тендера на виробництво і постачання тролейбусів.

18 липня в залі пам'яті столичного Національного музею Голодомору–геноциду відбудеться презентація книжки «Микита Шаповал. Схема життєпису. Біографія. Листи». Микита Шаповал (1882—1932) — публіцист, громадсько-політичний діяч, поет, член Української Центральної Ради. Народився в Бахмутському повіті, помер в еміграції під Прагою

Боровся за те, що сьогодні захищає правнук

ПОСТАТІ

У Лубнах відзначили 150-річчя від дня народження видатного земляка — одного з найдіяльніших представників Українського Відродження кінця XIX — першої чверті XX століть Володимира Шемета. Було троє братів Шеметів — Володимир, Микола та Сергій. Вихідці із заможної дворянської родини, вони присвятили себе не накопиченню багатств, а звільненню народу від пут колоніального імперського ярма. Найстарший — Володимир — мав ще й виразні лідерські якості. Щоб пошанувати його з нагоди ювілею, у Лубенській міській бібліотеці для дорослих ім. В. Леонтовича зібралася представники творчої інтелігенції та громадськості, краєзнавці, учні й педагоги гімназії «ПРОСВІТ» і Академічного ліцею імені братів Шеметів.

На вечорі історичного портрета «Історія криз долі» вони згадували подвижницьку діяльність ювіляра. Один лише перелік іпостасей Володимира Шемета, котрий почав свою громадсько-політичну діяльність ще гімназистом і студентом, вражає. Член знаменитого «Братства тарасівців», близький соратник «батька» українського націоналізму Миколи Міхновського і співзасновник (1902) Української народної партії. А ще — гласний Лубенської міської думи, один із фундаторів «Лубенської республіки» і започаткований тут наприкінці 1905 року першої у Наддніпрянській Україні україномовної газети «Хлібороб», обраний земляками представник Полтавської губернії у державній думі тодішньої російської імперії...

Важко уявити, як усе те вживалося в одній людині за царського режиму, коли будь-які публічні вияви українства переслідувалися. Не оминув переслідувань і Володимир. Досить згадати, що «будити» земляків на рідній Лубенщині він почав після заборони «неблагонадійній» персона жити і працювати в найбільших містах. А випуск газети «Хлібороб», яку також у Лубнах видавали Володимир і Микола Шемети, ім-

перська цензура заборонила після виходу п'ятого номера...

Ниву національного відродження старший із братів продовжував засівати й під час Української революції 1917—1921 років. Лише захоплення влади російсько-більшовицькою ордою змусило його полишити політичну діяльність. Але навіть академічна робота у складі комісії з укладання словника живої української мови наразилася на звинувачення в «націоналістичних ухилах». Після них прилаштуватися можна було тільки звичайним службовцем у різні установи. І якби 1933 року не відійшов у вічність, уникнути долі «ворога народу» Володимир Шемету не вдалося б...

Однак зерна «Хлібороба» дали добрі сходи. Після здобуття нашої державою незалежності для вшанування пам'яті братів Шеметів на їхній батьківщині — Лубенщині — зроблено вже чимало. Тут навіть знайшли й у 2012 році гідно облаштували сімейну усипальницю родини. Учасники згаданого зібрання на честь ювіляра переглянули два відеофільми, присвячені родині Шеметів та місцям рідного краю, пов'язаним з її перебуванням. Ці документальні стрічки створили тутешні кра-

єзнавці, зокрема й представники згаданого «іменного» ліцею.

З особливим зацікавленням присутні слухали ще одного земляка — Олега Гаврильченка. Він не лише багато років досліджував життєписи та діяльність братів Шеметів, а й відновив випуск їхнього головного дітища — газети «Хлібороб», нині є головним редактором цього видання. Свого часу він познайомився з сином Володимира Шемета Жданом, підтримує зв'язки з іншими нащадками подвижника української справи. Тож передав учасникам ювілейного вечора вітання від онуки старшого з

братів Віри Шемет, яка мешкає під Києвом, і правнука Максима, котрий продовжує справу знаменитого предка й захищає Україну від її заклятих ворогів...

Цікавими фактами й таємницями родини Шеметів поділилася лубенська письменниця й дослідниця тамтешньої старовини Ганна Кривська. У своїй прозі вона реконструює середовище, в якому жили учасники історичних подій. Й цього разу в її розповіді не минулося без унікальних світлин з родинного архіву Шеметів, історії кохання та захоплюючої бувальщини про золоту прикрасу, що повер-

нулася в цю родину через покоління...

Таке «олюднення» ювіляра та його близьких родичів розбурхувало ще більший інтерес присутніх до цих непересічних особистостей. І впевнювало в тому, що самовідданість та жертвність у служінні народу дають звичайній людині здатність випромінювати світло для майбутніх поколінь.

Василь НЕЇЖМАК.

Полтавська область.

На знімку: відновлену газету «Хлібороб» демонструють наймолодші учасники заходу. Фото з сайту Лубенської міськради.

Фінські стежки українського митця

Стежками художника Богомазова пройшлися гості Житомирського обласного краєзнавчого музею під час презентації книжки Наталії Терамає «Богомазов у Фінляндії».

Книжка вийшла у видавництві «Родовід» завдяки реалізації гранту від Українського культурного фонду. Це амбітна цеглинка «Родоводу» у циклі «Історія українського мистецтва».

Наталія Терамає — українська дослідниця культури та журналістка, яка з 2014 року

мешкає у Фінляндії, займається культурною дипломатією. Олександр Богомазов — художник-авангардист, один із основоположників національного кубофутуризму. У 1911 році він поїхав у відрядження до Фінляндії. Із середини червня до серпня, подорожуючи, створив серію

робіт під умовною назвою «Фінський цикл». Через 110 років Наталія Терамає повторила шлях Богомазова і написала книжку.

Її праця не мистецтвознавча, а радше журналістська: авторка окреслила жанр ф'южн. Читач знайде тут фото картин художника, репортажі, інтерв'ю, листування, історичні розвідки, які розкривають, куди саме приїхав Богомазов, якою була Фінляндія 110 років тому та чому митець почувався самотнім, про що багато писав у листах. Авторка зверталася по допомогу до фінських експертів на місцях, їхні дослідження також описані. Читається книжка легко, з неї можна дізнатися багато цікавого про Фінляндію. Отож, з одного боку, дослідниця наближає Україну до Фінляндії, а з другого — Фінляндію до України, в нашій історії є паралелі, важливі для обох країн.

Наталія Терамає розглянула в книжці тридцять робіт Богомазова, звертаючись до онуки митця по уточнення. Стало відомо, що це була єдина закордонна поїздка художника. В сім'ї ніхто не рахував його робіт, багато малюнків зберігалися скрученими в трубочки у скрині в коридорі. Це наслідок заборони митця в сср.

Уперше книжка «Богомазов у Фінляндії» була представлена на «Книжковому Арсеналі» та в

одній із книгарень столиці цього літа. До Житомира Наталія Терамає завітала на запрошення ГО «Житомир: Зроби Голосніше», яка організувала інформаційний супровід та скотактувала авторку з обласним краєзнавчим музеєм. Зустріч модерувала журналістка Валентина Клименко.

Ім'я Олександра Богомазова повертається з небуття. Так склалося, що більшість українських імен було приписано радянському союзу. Саме завдяки дослідникам, таким як пані Наталія, забуті імена утверджуються в Україні та за кордоном, — такими словами директор музею Роман Насонов (на знімку разом з авторкою) відкрив презентацію.

Про ідею написання книжки розповіла Наталія Терамає.

Потрапивши за кордон за сімейними обставинами, я побачила, що Україна в плані культури мало представлена там. Якось у Києві я завітала в Художній музей на виставку Богомазова — важливої постаті для нашого мистецтва та історії. Зупинилася біля робіт «Фінського циклу». Живучи в Фінляндії три роки, я не чула про перебування там цього митця. В анотаціях прочитала незнайомі назви міст, а потім з'ясувала, що у період подорожі Богомазова офіційні назви були шведськими. Фінляндія довго була у складі Швеції, її суспіль-

ство було шведизоване, навіть за російської імперії шведські назви міст залишалися. Тепер вживаються фінські. Хотілося дізнатися, де ж був Богомазов. Я почала комунікувати з місцевими музеями, мистецтвознавцями, істориками. Мене цікавило, чи справді саме це він малював і чому. В одному з музеїв Києва я знайшла оцифровані листи художника до нареченої Ванди Монастирської, написані у вигляді щоденника, там же є підписи місць, де він бував. Фактично мені треба було ідентифікувати роботи цього циклу за допомогою фінських експертів.

Ім'я Олександра Богомазова у Фінляндії не на слуху, тому треба про нього говорити більше, переконана Наталія Терамає. Нині вона шукає грантову програму, яка б дала можливість зробити фаховий переклад видання на фінську й англійську мови.

У межах представлення книжки авторка запланувала візити до Львова та Івано-Франківська, а також має намір провести презентацію у Гельсінкі.

Наостанок прозвучали уривки листів Богомазова до коханої, а Житомирський обласний краєзнавчий музей поповнив фонди презентованою книжкою.

Людмила ЛОБАЧОВА.

Житомир.

Фото Олександра КОЛІСНОГО.

Регіон: Рівненщина

У Млинові сови, білки, бобри озброїлися проти окупантів

Здається, навіть сама природа допомагає Україні вистояти перед рашистською навалюю і перемогти. Вона не може терпіти зла й насилля, що його несе московська орда. Така думка надихнула скульптора Миколу Бондарчука з Дубна до нового творчого задуму.

Під корою дуплястої липи, в сучкуватому стовбурі, він побачив не просто лісових птахів і звірів, а й бойове братство, що стало на захист рідного дому. Хтось взяв «Джавелін», хтось озброївся гранатами (**на знімку**). Ліс готується дати відсіч окупанту. Наче мудрий головнокомандувач, сивий Лісовик у задумі схилив голову, буде плани захисту. ...На одній із вулиць Млинова, біля підприємства «Дубава», росло собі аварійне дерево, яке могло завдати шкоди людям. Але його життя продовжили —

нещодавно мешканці селища стали свідками переродження старої липи на скульптуру, що стала новим вкрапленням у дизайн і самої території підприємства, і прилеглої до неї. — Ми робимо життя кращим, красивішим, ціннішим. І травичку сіємо, і квіти висаджуємо. Інакше це було б просто виживання. Ворог очікує повної розрухи, паніки, зневіри. Ми ж працюємо, творимо достаток і красу навколо себе. Що ліпше — аби та липа біля воріт просто згнила на пні чи заряджала людей позитивними емоціями?

Тому я і запросив у Млинів скульптора Миколу Бондарчука, чії роботи прикрашають не тільки Дубно, а й майдани, парки та сквери багатьох міст України. І бачили б ви, тільки-но майстер закінчив роботу, скільки вже побувало людей біля скульптури. Мами спеціально привозять дітей, щоб показати бойових звірів і птахів. У кожного свої враження, свої емоції, — розповідає директор підприємства Володимир Кислюк. До речі, «Дубава» — деревообробне підприємство, одне з тих, що працює в умовах воєнного стану. Сировиною для виробництва є дуб — одна з найміцніших порід дерев, що вистояють перед стихіями природи і з

роками набираються сили. Ще до повномасштабного вторгнення росії започаткував його у Млинові литовець Гедрюс Лелюга, викупивши приміщення колишньої меблевої фабрики. І в такий страшний для України час інвестор не залишив її. Гедрюс з перших днів війни долучився до підтримки нашого народу, наших Збройних Сил. Він надав автомобілі, які перевозили гуманітарну допомогу від Литви. Постачав генератори. Закуповує для українських військових тепловізори, бронезилети. П'ятнадцять працівників «Дубави» зі зброєю в руках захищають Україну. **Лідія ШЕВЧУК.**
Дубно.
Фото автора.

У Пересопниці знайшли артефакти бронзової доби

Чимало археологічних артефактів бронзової доби та XII століття віднайшли під час розкопок на території Культурно-археологічного центру «Пересопниця». Як розповіли в управлінні культури та туризму Рівненської ОВА, цього літа вперше після важкого року війни музей організував комплексну археологічну експедицію. Пошукові роботи проводили ДП «НДЦ «Охорона археологічна служба» ІА НАН України. Учасниками стали студенти РДГУ та НУВГП, а також співробітники обласного краєзнавчого музею. «Під час робіт було закладено три шурфи, в яких виявлено плумбу, печатку, скляний браслет, залізні ножі, а також розвал посудини та крем'яні знаряддя», — розповіла начальник управління культури і туризму Любов Романюк, яка ознайомила з роботою археологів.

Тетяна ПАНАСЮК.

На знімку: знахідки показує учасник експедиції, доктор історичних наук Богдан Прищеп.

Фото прес-служби Рівненської ОВА.

Руслан КОНДРАТЮК: Не міг сидіти і чекати, коли біда постукає в мої двері

Рівнянину Руслану Кондратюку 33 роки. Воювати пішов 29 січня 2014 року на контракт, а навесні почалася антитерористична операція. Служив солдатом, пізніше став головним старшиною батальйону зв'язку. Працював у штабі оперативного командування «Захід», там прослужив до лютого 2022-го. А вже 24 лютого пішов у військкомат добровольцем.

— Рішення прийняв одразу, надихнула історія 2014 року. Як тоді створювали добровольчі батальйони, як вони стримували ворога. Не за 100 тисяч, а саме за свободу. Коли бачив, як руйнуються села і міста, не міг сидіти і чекати, коли біда постукає у мої двері, — розповів Руслан, який воював у складі 68-ї егерської бригади імені Олексія Довбуша на Донецькому напрямку біля міста Вугледара. — Поранення дістав за межами поля бою. Іхали вантажною машиною, нас накрило «Градами». Товариш загинув на місці. Я дивом врятувався, каску зірвало, захистив бронезилет. Травмувало голову і ногу. Наклав турнікет на ногу, спробував накласти на голову биндаж, проте не вдалося. Я точно неабиякий щасливчик. Того вечора з наради повертався командир мого взводу. Евакуювали практично одразу. Пам'ятаю, як везли до шпиталю, отямився вже в Києві, — поділилася військовослужбовець. — Країна багато років жила на стереотипах, був поділ на регіональні особливості. Уявляв собі Донецьк та Луганськ як промислові центри, а виявилось, що ці місця нагадали рідне рівненське

Полісся. Вдячний Богу за цей досвід братерства поміж усіма українцями, — каже Руслан. Найбільшу підтримку за час війни відчував від своєї дружини. Вона підтримала його рішення воювати, вона не давала впасти духом. Познайомилися вони у 2006-му. Тепер Руслан мріє про тихе спокійне життя. Щоб кожного дня повертатися додому, ходити на роботу, бачити дітей. До війни мав безліч захоплень. Грав на акордеоні, на гітарі, клавішних інструментах. Каже, що співає, але погано. Практикував стрибки з парашутом, там і зустрів свою дружину. На своєму рахунку має приблизно 60 стрибків, дружина — утричі більше. Обоєм активний відпочинок — лижі, сноуборд. Нині Руслан Кондратюк — на реабілітації у Рівненському госпіталі ветеранів війни. За цей час відкрив у собі хист до малювання — створив вісім картин. **Ольга СОКОЛОВСЬКА.**
Фото з відкритих джерел.

Добрірку матеріалів з Рівненщини підготувала наш власкор Олександра ЮРКОВА.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений документ "картка водія" ААВ 117619 № UAD 000004VR5000 видана ДП "ДержавтотрансНДІпроект" від 26.06.2019р. на ім'я **Венгер Олена Анатоліївна**, вважати недійсним.

Втрачений атестат про повну загальну середню освіту КХ № 45017298 виданий Рокитнянським професійним ліцеєм Київської області від 27.06.2013 року на ім'я **Колісніченко Богдан Вікторович**, вважати не дійсним.

Втрачений атестат про базову загальну середню освіту КХ № 39180172 виданий Степківською ЗОШ I-II ступенів Київської області від 19.06.2010 року на ім'я **Колісніченко Богдан Вікторович**, вважати не дійсним.

Втрачений документ: посвідчення учасника бойових дій номер 524824, виданий Східним регіональним управлінням Державної прикордонної служби України, дата видачі: 06.07.2021 року на ім'я **ТАРАНЕНКО Дмитро Миколайович**, вважати не дійсним.

Розшукуються спадкоємці **Лобойка Миколи Павловича**, 08 вересня 1956 року народження, померлого 23 листопада 2022 року. Звертатися в місячний термін з дня опублікування об'яви за адресою: 63002, Харківська обл., Богодухівський район, місто Валки, вул. Пушкіна, 19, кв. 2, тел. (05753)51260, нотаріус Дем'яненко В.О.

Розшукуються спадкоємці **Собакарь Лідії Іллінічни**, 19 березня 1928 року народження, померлої 11 листопада 2022 року. Звертатися в місячний термін з дня опублікування об'яви за адресою: 63002, Харківська обл., Богодухівський район, місто Валки, вул. Пушкіна, 19, кв. 2, тел. (05753)51260, нотаріус Дем'яненко В.О.

Приватний нотаріус Запорізького міського нотаріального округу **Носенко Ю.А.**, розшукує спадкоємців по спадковій справі: — померлий **25.12.2022 року Безнос Сергій Олександрович**, 11.09.1951 р.н., спадкоємцем якого є: **Безнос Олександр Сергійович**, 03.05.1986 р.н. Прошу спадкоємця, якого стосується ця інформація звернутися до мене для вирішення питання по спадкуванню майна померлого за телефоном 099-291-14-48 або адресою: м. Запоріжжя, пр. Соборний, буд. 106, кв. 2.

Втрачену карту водія для цифрового тахографа UAD000000AV3U000 яка дія до 2028-04-16 на ім'я **Глебов Олександр Сергійович**, вважати недійсною

Втрачене посвідчення учасника бойових дій серія АА № 280476, видане **Удовенку Анатолію Олексійовичу** 27.07.2015 року, вважати недійсним.

Втрачений студентський квиток серія КВ № 12614744 виданий Національним медичним університетом ім. О.О. Богомольця від 19 грудня 2018р. на ім'я **Романюк Аліси Ігорівни**, вважати недійсним.

Втрачене посвідчення "Ветерана військової служби" серії АА № 137757 видане Солом'янським районним в м. Києві військовим комісаріатом на ім'я **Вознесенського Андрія Андрійовича**, вважати недійсним.

Втрачену картку водія для цифрових тахографів за номером UAD0000006DOM000 на ім'я **Бурбель (Burbel) Олександр (Oleksandr) 08.08.1983 р.н.** - прошу вважати **НЕДІЙСНОЮ**.

Диплом спеціаліста серії ХА №25675149 виданого Національною юридичною академією України імені Ярослава Мудрого 30.06.2004 року на ім'я **Куценка Михайла Олександровича**, вважати недійсним.

Втрачений атестат про повну загальну середню освіту серія КВ № 48810119, виданий школою I-III ступенів №169 міста Києва від 28 травня 2016 року на ім'я **Рудько Катерини Володимирівни**, вважати недійсним.

Приватний нотаріус Бучанського районного нотаріального округу **Микитенко Наталія Станіславівна** повідомляє про відкриття спадщини на майно після померлого в березні 2022 року **ХРИКОВА ЄВГЕНА МИКОЛАЙОВИЧА**, 13.10.1949 року народження. З питань оформлення спадщини спадкоємців прошу звернутися протягом місяця з дня публікації цього оголошення до нотаріуса за адресою: вулиця Центральна, будинок 327а, каб.3, смт Бородянка, Бучанський район, Київська область, 07801, тел.+38(097)5364442.

